

Становище

на доц. д-р Биляна Борисова,

Катедра Ландшафтознание и опазване на природната среда,

Геолого-географски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

относно

Дисертационен труд под заглавие

„Концепция за устойчиво развитие на туризма на Витоша“

за присъждане на научната и образователна степен „доктор“

на Раденка Костадинова Митова

Постъпилата документация за придобиване на научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 4.4. Науки за земята и научна специалност „География на рекреацията и туризма“ на Раденка Костадинова Митова, редовен докторант в специалност Туризм към Геолого-географски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за прилагането му.

Представеният за становище дисертационен труд формира трайно впечатление за задълбочено и конструктивно интердисциплинарно научно изследване, проведено със силна мотивация, трудолюбие и всеотдайност. Изследването е организирано върху широка методологична база с активна адаптация и интеграция на методически решения и подходи, и подкрепена с разнообразие от информационни източници при открояваща се гъвкавост на докторанта в систематизирането, актуализирането и верифицирането на информацията.

Трудът се отличава с изявени достойнства, част от които резюмирам тук:

1. Докторантът реализира богата серия от научно-изследователски задачи като анализира обекта на изследване в естествените му природни граници. Този подход ѝ позволява прецизна и пълноценна интерпретация на екологичната

перспектива на устойчивото развитие на туризма на Витоша. Подобно решение пряко се отразява на резултатите от изследването като разширява тяхната геоекологична информативност и приложимост за бъдещи трансдисциплинарни експертизи и оценки на територията.

2. За разлика от традиционно предпочитаните подходи за използване на класовете земно покритие и земеползване като единици за целите на пространствените анализи (особено в регионални мащаби на изследване), дисертантът провежда изследването в границите на ландшафтите в качеството им на пълни природни и природно-антропогенни комплекси. На тази основа тя формира висок информационен актив в подкрепа на желаното устойчиво планиране и управление на Витоша и прилежащите ѝ административни единици и в частност – предлаганите в дисертационния труд мерки за „Пространствено балансиране на системата на туризма“.
3. Изследването разширява научната база в комплексните географски, и в частност ландшафтни изследвания, на Витоша. Създадената актуална ландшафтна карта е сериозна предпоставка за последващи изследвания на природния капитал на територията, на представителни функции на планинските ландшафти и техните производни екосистемни/ландшафтни услуги с туристическо и рекреационно значение.
4. Текстът предлага критичен анализ на съществуващата ситуация в управлението на туризма във Витоша, където подчертан интерес представляват анализите на организационната структура в управлението на местно ниво и анализът на реалното туристическо търсене. На това основание приемам, че трудът може да се разглежда като повишаващ осведомеността в средите на специалистите и на заинтересованите лица, доколкото подобно комплексно изследване подсказва интегрирани подходи за преодоляването на „постстагнацията“ (съгласно заключението на докторанта на стр. 173) на Витоша като туристически обект и активизирането на партньорските взаимоотношения в тяхна подкрепа (приоритизирано от страна на докторанта в разработената Стратегия за устойчиво развитие на туризма във Витоша, гл.6.2.).

Разбира се, налице са и някои спорни въпроси, предимно свързани с теоретичните разсъждения на докторантката относно условията за реструктуриране на системите при наличие на смущения от външни фактори (стр.28), интерпретацията на „устойчивостта“ от позицията на системния подход (стр.35) или твърдението, че в екологичното законодателство липсват нормативи или методики за определяне на екологичен капацитет (стр.112).

Текстът е придружен с богат картографски материал, а създадените пространствени модели в ГИС среда предлагат сериозна аналитична база в подкрепа на разработената Стратегия за устойчиво развитие на туризма във Витоша.

Приемам, че авторефератът отразява в достатъчна степен всички важни структурни елементи и тематични акценти в изследването, в неговата теоретична обосновка, аналитични резултати и практическите му конструктивни решения. Подкрепям така формулираният в автореферата приносен характер на дисертационния труд и подчертавам, че той може да се разглежда като модел на интердисциплинарно изследване за анализ на ландшафтния потенциал в посоченото научно направление.

Въз основа на посоченото, с убеденост в достойнствата на представения дисертационен труд и в неговите научни и приложни приноси, предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да присъдят на Раденка Костадинова Митова образователната и научна степен „доктор“ по „География на рекреацията и туризма“.

19.12.2016

доц.д-р Биляна Борисова